

ALUEHALLINNON UUDISTAMINEN

Kalastusneuvos Eija Kirjavainen, MMM LVO erätalousyksikkö

Maa – ja metsätalousministeriö

Erätalousyksikkö

Vapaa-ajan kalatalous, kalakantojen hoito

Elinkeinokalatalousyksikkö

Kaupallinen kalastus, vesiviljely

Luonnonvarakeskus

Tutkimus
Valtion kalanviljely

ELY-keskukset, kalatalousyksiköt

Alueellinen kalataloushallinto
Varsinais-Suomi
Pohjois-Savo
Lappi

Metsähallitus

Valtion vedet

Kalatalousalueet

118 kpl

Kalastusjärjestöt kalatalousalueissa

Kalatalouden Keskusliitto
Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Suomen Ammattikalastajaliitto
Suomen Sisävesiammattikalastajaliitto
Suomen Kalastusopaskilta

Lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien organisointi – uuden monialaisen valtakunnallisen viraston perustaminen

(3.2 Valtion aluehallinto)

- Valtion aluehallinnon uudistuksen tavoitteena on vahvistaa yhdenmukaista lupa- ja valvontakäytäntöä alueesta riippumatta ja sujuvoittaa lupaprosesseja.
- Kehittämisen pääperiaatteena on monialaisuus. Ensisijaisesti tämä tarkoittaa lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien kokoamista uuteen perustettavaan monialaiseen virastoon, johon yhdistetään Valvira, Aluehallintovirastot sekä ELY-keskusten Y-vastuualueen tarkoituksenmukaiset tehtävät.
- Uudessa virastossa ympäristöön liittyvät lupa- ja valvontatehtävät muodostavat yhden yhtenäisen kokonaisuuden.
- Viraston pääasiallinen ohjausvastuu osoitetaan valtiovarainministeriölle. Virastolla on valtakunnallinen toimivalta. Alueellinen läsnäolo ja toimintakyky turvataan hyvinvointialueiden yhteistoiminta-alueisiin perustuen. Virastolla voi kuitenkin olla tätä laajempi toimipisteverkosto.
- Uudistuksessa varmistetaan kielellisten oikeuksien toteutuminen. Erityistä huomiota kiinnitetään varautumisvastuiden aukottomaan toteutumiseen ja yhteistoiminnan toteutumiseen alueellisten viranomaisten kanssa.

ELY-keskuksista kohti elinvoimakeskuksia

(3.2 Valtion aluehallinto)

- ELY-keskusten puitteissa järjestetyn hallinnon osalta lähtökohtana on monialainen valtion aluehallinto, joka kootaan nykyistä vahvemmille alueille Elinvoimakeskuksiin. Uudistamisessa huomioidaan käynnissä oleva TE-uudistus.
- **Elinvoimakeskukset ja niiden alueet muodostetaan nykyisten täyden palvelun ELY:jen pohjalta** mahdollistaen tarvittaessa korkeamman toimipistemäärän. Elinvoimakeskusten määrää voidaan kasvattaa enintään yhdellä elinvoimakeskuksella palveluiden turvaamiseksi molemmilla kansalliskielillä. **Edelleen mahdollistetaan elinvoimakeskusten erikoistuminen ja keskinäinen työnjako.**
- Valtion aluehallinnon uudistamisen osalta valmistelu tehdään niin, että uuden mallin mukaan järjestetty valtion aluehallinto käynnistää toimintansa lähtökohtaisesti vuoden 2025, mutta viimeistään vuoden 2026 alusta. Varmistetaan, ettei muutosvaihe vaaranna käynnissä olevien prosessien sujuvuutta. Uudistamisessa huomioidaan valtionhallinnon tuottavuusohjelma ja toimintamenojen sopeutustarve.

Hankkeen aikatauluhahmotusta

- Hanke käyntiin syyskuussa 2023
- Sädösesitykset lausunnoille 2024 kesän alla
- Sädösesitykset eduskuntaan keväällä 2025
- Lainsäädäntö voimaan 2026
- Toimeenpanohanke organisoidaan vuoden 2023 aikana, kun keskeisimmät rakenneratkaisut hahmottuneet

Valmistelun edistyminen

- Tehtävänjako lupa- ja valvontaviraston ja elinvoimakeskusten välillä sopimatta y-vastuualueen osalta (keskustelussa erityisesti vesien hoitotehtävät)
- Kalatalous menossa elinvoimakeskuksiin. MMM tavoittelee keskittämistä, koska asiantuntijoita ei riitä kaikkiin täyden palvelun ELY:hin (9 kpl)
- Elinvoimakeskusten yleishallinnollinen ohjaus keskustelussa. Lupa- ja valvontaviraston yleishallinnollinen ohjaus hallitusohjelman mukaan VM:ään.
- Hankkeen laajuuden vuoksi sen seuraaminen ja siihen osallistuminen työllistää MMM:n kalatalousvirkamiehiä. Tavoitteena, että jatkossakin Suomessa on tunnistettava alueellinen kalataloushallinto.